

Predgovor

Budućnost informacijskih znanosti (engl. *The Future of Information Sciences – INFuture*) otvara niz konferencija, koje će se održavati svake dvije godine, namijenjenih istraživačima, stručnjacima, poslovnim ljudima i voditeljima projekata iz šireg područja informacijskih znanosti i srodnih struka. Okupljajući stručnjake iz akademskih institucija, vladinih udruga, agencija, kompanija i istraživačkih centara iz Hrvatske, Europe i drugih krajeva svijeta, osnovni je cilj ovih konferencija stvoriti platformu koja bi omogućila razmjenu teorijskih postavki i praktičnih iskustava na području informacijskih znanosti.

S obzirom da Odsjek za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu ove godine slavi trideset godina svoga postojanja, ova konferencija bila je i dobar trenutak preispitivanja postignutih rezultata i vlastitog vrednovanja u relaciji drugih kako bismo procijenili svoj put prema budućnosti (IN Future).

INFuture konferencije istražuju ulogu informacijskih znanosti i srodnih područja kroz tehnološke, obrazovne, istraživačke, organizacijsko-komunikacijske, kulturološke i poslovne aspekte proizašle iz razvoja tehnologije, tržišnih potreba, europskih razvojnih smjernica, znanstveno-nastavnog rada i situacije u Hrvatskoj.

Konferencija 2007. godine pod nazivom “**Digitalne informacije i baština**” (engl. *Digital Information and Heritage*) prva je u nizu INFuture konferencija, ove godine u suorganizaciji Odsjeka za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu i Središnjeg državnog ureda za e-Hrvatsku. U knjizi se nalazi više od 50 radova koji kroz različite multidisciplinarnе pristupe, relevantne standarde, poslovne sustave i razvojne strategije obrađuju područje primjene informacijske tehnologije u kontekstu očuvanja baštine i kulturnog identiteta.

Knjiga je podijeljena u sedam poglavlja. Nakon prikaza pozvanih izlaganja, obrađene su tematske cjeline vezane uz digitalizaciju, identitet u elektroničkom okruženju i njegovo očuvanje, upravljanje dokumentima u poslovnim aplikacijama i e-vladi, e-baštinu i njezino očuvanje, e-infrastrukturu, te obrazovanje u informacijskim znanostima, koje se međusobno nadopunjuju i isprepliću.

U poglavlju *pozvanih izlaganja* govori se o e-Hrvatskoj i razvojnoj strategiji informacijskog društva, razvoju informacijske znanosti kao društvene znanosti, promjenama u obrazovnom procesu na području informacijskih znanosti, pretraživanju informacija u virtualnom svijetu, potrebi za izgradnjom zajedničkih jezičnih izvora i tehnološke infrastrukture te o potrebi očuvanja digitalnih informacija u Europi.

U poglavlju vezanom uz *digitalizaciju* govori se o arhivskim zapisima kao kulturnom dobru, o nacionalnom projektu digitalizacije u Republici Hrvatskoj, informatizaciji Hrvatskog državnog arhiva, audiovizualnom arhivu na HTV-u, zatim o pouzdanosti podataka na optičkim medijima, digitalizaciji korpusa starohrvatskih tekstova u Institutu za hrvatski jezik, te o repozitoriju u školskim

knjižnicama. Također su prikazane strategije vezane uz izgradnju tematskih zbirki, arhitekture za izradu složene digitalne dokumentacije, uz izgradnju digitalnog leksikona, muzičkih zbirki, zajedničkog označavanja, baštinu i digitalizaciju znanstvenog časopisa te uz digitalni arhiv dječje knjižnice. Prikazana su i nova rješenja vezana uz rekonstrukciju kulturne baštine, oblikovanje baze povijesnih spomenika arhitekture, primjenu digitalnih informacija radi zaštite i rekonstrukcije, nove tehnologije i 3D vizualizaciju, modeliranje, te analizu objekata i nova rješenja u upravljanju kulturnom baštinom.

U poglavlju vezanom uz *identitet u elektroničkom okruženju* prikazani su radovi vezani uz online identitet, kulturološki transfer kroz prevođenje temeljeno na obradi korpusa, uz sravnjivanje dvojezičnih tekstova u postupku izrade prijevodnih memorija, pretraživanje informacija na hrvatskome i rješavanje problema višeznačnosti. Zatim se matematičkim metodama obrađuje korelacija, informacija i kauzalnost te dekompozicija relacijske sheme. Prikazana su i praktična rješenja za digitalizaciju novinske arhive (HINA), obavezni primjerak mrežnih publikacija (NSK) kao i digitalni arhiv mrežnih izvora Hrvatske (HIDRA).

U poglavlju vezanom uz *upravljanje dokumentima u poslovnim aplikacijama i e-vladi* koje je usko povezano s digitalizacijom kulturne baštine, govori se o praksi upravljanja projektima, o upravljanju znanjem u HEP-u, kao i o strateškoj diseminaciji informacija u turizmu.

U poglavlju vezanom uz *e-baštinu i njezino očuvanje* govori se o važnosti razvoja digitalnih knjižnica, ulozu pretraživača za lociranje informacija o kulturnoj baštini, o primjeni softvera u online prikazu kulturne baštine, o virtualnim svjetovima, primjeni softvera s elementima baštine, te o vizualnom identitetu kao obliku komunikacije.

U poglavlju vezanom o *e-infrastrukturi* govori se o biometrijskom identifikacijskom procesu i o značaju skriptnih jezika za administraciju operacijskih sustava.

U poglavlju vezanom uz *obrazovanje u informacijskim znanostima* govori se o statusu informacijsko-komunikacijske tehnologije u obaveznom školovanju, elektroničkim medijskim sadržajima u obrazovanju, multimedijском softveru i načelima oblikovanja multimedijskog sadržaja, o programima poučavanja informacijske pismenosti i ulozu simulacijskih modela, učenju kroz pružanje usluga, te o novim razvojnim paradigmama.

Vjerujemo da će rezultati rada i radova ove konferencije biti dobar putokaz za promišljanje budućnosti informacijskih znanosti. Vjerujemo da će se rezultati koristiti i za razvoj društva uopće, a onda i za osiguranje pamćenja baštine i našega mjesta u europskom kontekstu. Mi budućnost i rezultate vidimo u napretku i našem doprinosu razvoju i očuvanju baštine kao europskog naroda koji je i do sada svoje intelektualne i materijalne potencijale davao za civilizacijski napredak.

Uredništvo